

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
103 33 Stockholm

Er referens/dnr: Fi2025/00031

Stockholm, 2025-04-10

Remissyttrande

Remiss av delbetänkandet Skatteincitament för juridiska personers gåvor till ideell verksamhet (SOU 2024:90)

Näringslivets Skattedelegation (NSD) lämnar följande synpunkter på delbetänkandet Skatteincitament för juridiska personers gåvor till ideell verksamhet (SOU 2024:90).

Bakgrund

Utredarens uppdrag har varit att ta fram författningsförslag för ett skatteincitament för juridiska personers gåvor till ideell verksamhet. Syftet har varit att öka donationerna till ideella organisationer och därigenom stärka samhällsnyttiga insatser. Enligt direktiven skulle skatteincitamentet, i den utsträckning det ansågs lämpligt, bygga på det befintliga systemet med godkända gåvomottagare, som gäller för fysiska personer. Utredningen har fått tilläggsdirektiv (dir. 2024:103) och ska nu även se över möjligheten till avdrag eller annan skattelättnad för sponsring.

I det remitterade betänkandet föreslås att juridiska personer ska kunna medges skattereduktion för penninggåvor som lämnas till godkända gåvomottagare. Förslaget innebär att två beloppsnivåer ska tillämpas vid beräkning av skattereduktionen:

- För gåvor som sammanlagt uppgår till mellan 2 000 kronor och 200 000 kronor per beskattningsår föreslås en skattereduktion om 25 procent av gåvobeloppet, vilket kan ge en maximal skattereduktion om 50 000 kronor.
- För den del av gåvor som överstiger 200 000 kronor men inte överstiger 400 000 kronor, föreslås en skattereduktion om 5 procent, vilket kan ge en ytterligare skattereduktion om maximalt 10 000 kronor.

Den totala skattereduktionen kan således uppgå till 60 000 kronor per år.

Huvudmän i NSD är:

**Stockholms Handelskammare * Föreningen Svenskt Näringsliv
Svenska Bankföreningen * Svensk Försäkring * Fastighetsägarna Sverige**

NSD

N Ä R I N G S L I V E T S

S K A T T E -

D E L E G A T I O N

Skattereduktionen får endast avräknas mot statlig inkomstskatt och gäller endast för penninggåvor. Vidare omfattar förslaget endast gåvor som lämnas till godkända gåvomottagare vars verksamhet syftar till att främja social hjälpverksamhet eller vetenskaplig forskning.

Utredningen föreslår även ett undantag från beskattning för aktieägare (och medlemmar i ideella föreningar) i en juridisk person som lämnar en gåva. Förslaget innebär att gåvor som ger juridiska personer rätt till skattereduktion inte ska beskattas hos aktieägare eller medlemmar i ideella föreningar.

De föreslagna bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2026 och ska tillämpas på gåvor som har lämnats efter den 31 december 2025.

Synpunkter

NSD har inget att invända mot att ett skatteincitament för juridiska personers gåvor genomförs, men menar att det finns en del oklarheter som bör redas ut under det fortsatta lagstiftningsarbetet. Enligt NSD finns det även skäl att ifrågasätta om den föreslagna skattereduktionen verkligen är det mest effektiva och ändamålsenliga sättet att främja företags gåvor till ideell sektor.

NSD konstaterar att gränsdragningen mellan gåva och sponsring fortfarande är svår, lämnar ett betydande tolkningsutrymme, och orsakar bristande förutsebarhet. Många företag väljer att stödja ideell verksamhet på ett sätt som samtidigt bidrar till deras varumärkesbyggande – så kallad goodwill – vilket i praktiken ofta handlar om sponsring. Det är därför avgörande att regelverket kan hantera och särskilja sådana situationer på ett rättssäkert sätt. För NSD är frågan om sponsring särskilt central och det är därför välkommet att utredningen har fått tilläggsdirektiv där en skattelättnad för sponsring ska utredas. Enligt NSD hade det varit mer ändamålsenligt om båda frågorna hade hanterats i ett sammanhang för att säkerställa ett enkelt och förutsebart regelverk.

NSD menar att det finns en vilja bland företag att bidra med gåvor, vilket också utredningens kartläggning visar. Denna vilja bromsas dock ofta av skattereglerna – inte i första hand för att gåvan inte är avdragsgill eller är föremål för skattereduktion, utan för att den kan leda till beskattning hos ägarna i form av utdelning. Detta upplevs särskilt hämmande för små och medelstora företag, där aktieägarnas inflytande är tydligare och det därmed är vanligare att Skatteverket argumenterar för att gåvan i realiteten initierats av ägarna och bör behandlas som utdelning.

För större bolag, exempelvis börsnoterade, är denna risk i praktiken obefintlig. Där saknas den närhet mellan ägare och beslutsfattare som ligger till grund för utdelningsbeskattning vid gåvor. Resultatet blir ett asymmetriskt regelverk där framför allt mindre bolag avstår från att ge. Mot denna bakgrund anser NSD att förslaget är värdefullt i den del där det föreslås ett undantag från utdelningsbeskattning. Förslaget i denna del bidrar till en ökad förutsebarhet genom att förtydliga att risken för utdelningsbeskattning inte aktualiseras för gåvor som omfattas av den föreslagna skattereduktionen.

NSD

NÄRINGS- LIVETS SKATTE- DELEGATION

Enligt NSD är det dock tveksamt om detta är tillräckligt för att skattereduktionen ska leda till några större förändringar i gåvobeteendet bland företag. Inte minst eftersom aktieägare i dag redan kan överlåta sin rätt till framtida utdelning till en ideell mottagare utan att drabbas av utdelningsbeskattning. Det är sannolikt att många företag kommer att fortsätta använda sådana förfaranden snarare än att nyttja ett nytt system som i många delar skulle bli förenat med en del oklarheter.

Mot denna bakgrund framstår ett avdrag som ett mer lämpligt incitament än en skattereduktion. Ett avdrag är inte bara mer vedertaget inom företagsbeskattningen – det skulle också sannolikt i större utsträckning undvika risken för att gåvor leder till beskattning hos ägarna. Att företaget har haft en faktisk kostnad i verksamheten är svårare att ifrågasätta än om företaget har fått en skattereduktion utan motsvarande affärsmässig utgift.

Utredningens kartläggning, baserad på bland annat enkätundersökningar från av Svenskt Näringsliv och Företagarna, visar att 62 procent av de företag som gett penninggåvor har skänkt till ändamål inom just idrott. Samtidigt uppgav 35 procent att de skulle öka sitt givande om ett skatteincitament infördes, medan lika många uppgav att de inte skulle göra det. Resultaten tyder på att det finns ett intresse bland företag att bidra, men att det riktas mot ändamål som i nuläget står utanför den föreslagna skattereduktionen.

NSD instämmer i vad som framgår av betänkandet, att avgränsningen är problematisk och att den medför gränsdragningsproblem, exempelvis för att det kan vara svårt att avgöra vad som utgör social hjälpverksamhet i förhållande till andra allmännyttiga ändamål. Dessutom riskerar incitamentet att snedvridas och skapa obalans mellan olika typer av insatser som ofta har liknande samhällsnyttiga effekter, så som idrott och kultur. NSD ser positivt på att utredningen uppmärksammat frågan och har förståelse för begränsningen till utredningsdirektiven. Samtidigt instämmer NSD i vad som framgår av det särskilda yttrandet om att det är beklagligt att frågan inte har utretts mer ingående.

Enligt NSD är det olyckligt att förslaget enbart omfattar penninggåvor. Av kartläggningen framgår att mellan 6 och 29 procent av företagsgåvor under perioden 2019–2024 bestod av varor eller tjänster till ideella organisationer. Vad gäller företags möjligheter att donera varor, råder sedan länge en restriktiv praxis på skatteområdet. Det gäller såväl momsreglerna som inkomstskattereglerna och leder till att varor i många fall kasseras i stället för att doneras.

Att ge bort produkter är inte ovanligt, men i dag försvåras detta av beskattningseffekter vid uttag ur näringsverksamhet. I ljuset av nya EU-regler som förbjuder förstörelse av vissa typer av varor, blir frågan allt viktigare. Utredningen har valt att exkludera sådana gåvor med hänvisning till värderingsproblem för både givare och Skatteverket, vilket NSD till viss del förstår. Samtidigt är det just denna typ av praktiska utmaningar som lagstiftningen bör söka lösa. I detta sammanhang är det positivt att Mervärdesskatteutredningen nyligen lämnat ett betänkande om mervärdesskatteproblematiken (SOU 2025:30), även om det återstår mycket att göra för att lösa problemen.¹

Slutligen vill NSD kommentera finansieringsförslaget. Utredningen föreslår som alternativ till minskat statsbidrag till gåvomottagare, en finansiering genom höjd riskskatt för kreditinstitut. NSD anser att en höjning av riskskatten, som i praktiken enbart omfattar så få som nio

¹ Se särskilt yttrande från skatteexpert Anna Sandberg Nilsson, Svenskt Näringsliv och näringspolitisk expert Magnus Nikkarinen, Svensk Handel, SOU 2025:30, s. 207 ff.

NSD

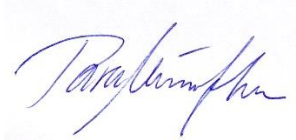
NÄRINGSLIVETS SKATTE- DELEGATION

företag, skulle ge en allt för snäv grund för finansieringen. Det mest rimliga alternativet vore att finansiera förslaget inom ramen för det allmänna reformutrymmet.

NÄRINGSLIVETS SKATTEDELEGATION

Johan Fall

Tara Muinafshar